

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ ద్వితీయః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్వితీయః సర్గః ॥

అగస్త్యేన పులస్త్యస్య గుణతపసోర్వర్ణనం తతో విశ్రవస ఉత్పత్తేః
కథనం చ

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా రాఘవస్య మహాత్మనః |
కుంభయోనిర్మహాతేజా వాక్యమేతదువాచ హ || 7.2.1 ||

శృణు రామ యథా వృత్తం తస్య తేజోబలం మహత్ |
జఘాన శత్రూన్ యేనాసౌ న చ వధ్యః స శత్రుభిః || 7.2.2 ||

తావత్ తే రావణస్యేదం కులం జన్మ చ రాఘవ |
వరప్రదానం చ తథా తస్మై దత్తం బ్రవీమి తే || 7.2.3 ||

పురా కృతయుగే రామ ప్రజాపతిసుతః ప్రభుః |
పులస్త్యో నామ బ్రహ్మర్షిః సాక్షాదివ పితామహః || 7.2.4 ||

నానుకీర్త్యా గుణాస్తస్య ధర్మతః శీలతస్తథా |
ప్రజాపతేః పుత్ర ఇతి వక్తుం శక్యం హి నామతః || 7.2.5 ||

ప్రజాపతిసుతత్వేన దేవానాం వల్లభో హి సః |
ఇష్టః సర్వస్య లోకస్య గుణైః శుభైర్మహామతిః || 7.2.6 ||

స తు ధర్మప్రసంగేన మేరోః పార్శ్వే మహాగిరేః |
తృణబింద్వాశ్రమం గత్వాప్యవసన్మునిపుంగవః || 7.2.7 ||

తపస్తేపే స ధర్మాత్మా స్వాధ్యాయనియతేంద్రియః |
గత్వాఽఽశ్రమపదం తస్య విఘ్నం కుర్వంతి కన్యకాః || 7.2.8 ||

ఋషిపన్నగకన్యాశ్చ రాజర్షితనయాశ్చ యాః |
క్రీడంత్యోఽస్పరసశ్చైవ తం దేశముపపేదిరే || 7.2.9 ||

సర్వర్తుషూపభోగ్యత్వాద్ రమ్యత్వాత్ కాననస్య చ |
నిత్యశస్తాస్తు తం దేశం గత్వా క్రీడంతి కన్యకాః || 7.2.10 ||

దేశస్య రమణీయత్వాత్ పులస్త్యో యత్ర స ద్విజః |
గాయంత్యో వాదయంత్యశ్చ లాసయంత్యస్తథైవ చ || 7.2.11 ||

మునేస్తపస్వినస్తస్య విఘ్నం చక్రురనిందితాః |
అథ రుష్టో మహాతేజా వ్యాజహార మహామునిః || 7.2.12 ||

యా మే దర్శనమాగచ్ఛేత్ సా గర్భం ధారయిష్యతి |
తాస్తు సర్వాః ప్రతిశ్రుత్య తస్య వాక్యం మహాత్మనః || 7.2.13 ||

బ్రహ్మశాపభయాద్ భీతాస్తు దేశం నోపచక్రముః |
తృణబిందోస్తు రాజర్షేస్తనయా న శృణోతి తత్ || 7.2.14 ||

గత్వాఽఽశ్రమపదం తత్ర విచచార సునిర్భయా |
న చాపశ్యచ్ఛ సా తత్ర కాంచిదభ్యాగతాం సఖీం || 7.2.15 ||

తస్మిన్ కాలే మహాతేజాః ప్రాజాపత్యో మహానృషిః |
స్వాధ్యాయమకరోత్ తత్ర తపసా భావితః స్వయం || 7.2.16 ||

సా తు వేదశ్రుతిం శ్రుత్వా దృష్ట్వా వై తపసో నిధిం |
అభవత్ పాండుదేహా సా సువ్యంజితశరీరజా || 7.2.17 ||

బభూవ చ సముద్విగ్నా దృష్ట్వా తద్దోషమాత్మనః |
ఇదం మే కింత్వితి జ్ఞాత్వా పితుర్గత్వాఽఽశ్రమే స్థితా || 7.2.18 ||

తాం తు దృష్ట్వా తథాభూతాం తృణబిందురథాబ్రవీత్ |
కిం త్వమేతత్త్వసదృశం ధారయస్యాత్మనో వపుః || 7.2.19 ||

సా తు కృత్వాంజలిం దీనా కన్యోవాచ తపోధనం |
న జానే కారణం తాత యేన మే రూపమీదృశం || 7.2.20 ||

కిం తు పూర్వం గతాస్మ్యేకా మహర్షేర్భావితాత్మనః |
పులస్త్యస్యాశ్రమం దివ్యమన్వేష్టుం స్వసఖీజనం || 7.2.21 ||

న చ పశ్యామ్యహం తత్ర కాంచిదభ్యాగతాం సఖీం |
రూపస్య తు విపర్యాసం దృష్ట్వా త్రాసాదిహాగతా || 7.2.22 ||

తృణబిందుస్తు రాజర్షిస్తపసా ద్యోతితప్రభః |
ధ్యానం వివేశ తచ్చాపి అపశ్యద్భృషికర్మజం || 7.2.23 ||

స తు విజ్ఞాయ తం శాపం మహర్షేర్భావితాత్మనః |
గృహీత్వా తనయాం గత్వా పులస్త్యమిదమబ్రవీత్ || 7.2.24 ||

భగవంస్తనయాం మే త్వం గుణైః స్వైరేవ భూషితాం |
భిక్షాం ప్రతిగృహణేమాం మహర్షే స్వయముద్యతాం || 7.2.25 ||

తపశ్చరణయుక్తస్య శ్రామ్యమాణేంద్రియస్య తే |
శుశ్రూషణపరా నిత్యం భవిష్యతి న సంశయః || 7.2.26 ||

తం బ్రువాణం తు తద్ వాక్యం రాజర్షిం ధార్మికం తదా |
జిఘృక్షురబ్రవీత్ కన్యాం బాధమిత్యేవ స ద్విజః || 7.2.27 ||

దత్త్వా తు తనయాం రాజా స్వమాశ్రమపదం గతః |
సాపి తత్రావసత్ కన్యా తోషయంతీ పతిం గుణైః || 7.2.28 ||

తస్యాస్తు శీలవృత్తాభ్యాం తుతోష మునిపుంగవః |
ప్రీతః స తు మహాతేజా వాక్యమేతదువాచ హ || 7.2.29 ||

పరితుష్టోఽస్మి సుశ్రోణి గుణానాం సంపదా భృశం |
తస్మాద్ దేవి దదామ్యద్య పుత్రమాత్మసమం తవ || 7.2.30 ||

ఉభయోర్వంశకర్తారం పౌలస్త్య ఇతి విశ్రుతం |
యస్మాత్ తు విశ్రుతో వేదస్త్యయేహాధ్యయతో మమ || 7.2.31 ||

తస్మాత్ స విశ్రవా నామ భవిష్యతి న సంశయః |
ఏవముక్తా తు సా దేవీ ప్రహృష్టేనాంతరాత్మనా || 7.2.32 ||

అచిరేణైవ కాలేనాసూత విశ్రవసం సుతం |
త్రిషు లోకేషు విఖ్యాతం యశోధర్మసమన్వితం || 7.2.33 ||

శ్రుతిమాన్ సమదర్శీ చ వ్రతాచారరతస్తథా |
పితేవ తపసా యుక్తో హ్యభవద్ విశ్రవా మునిః || 7.2.34 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే ద్వితీయః సర్గః ||